

Prof. Ing. Marcela Karmazínová, CSc.
Ústav kovových a dřevěných konstrukcí
Fakulta stavební VUT v Brně

Posudek habilitační práce Ing. Jaroslava Odrobiňáka, PhD.

„Pôsobenie spriahnutých ocelobetónových mostov a ich globálna analýza

v oboru 5.1.5 Inžinierske konštrukcie a dopravné stavby

1 Úvod

Předložená habilitační práce má celkem 109 stran a obsahuje 100 obrázků a 14 tabulek. Práce je členěna do 4 kapitol, z nichž vlastní podstatný obsah představují kapitoly 2 a 3 „Trámové mosty“ a „Mosty so zabetónovanými nosníkmi“. V práci sice není samostatně uvedena obvyklá kapitola „Současný stav (řešené) problematiky“, nicméně přehled o současném stavu poznání v předmětné oblasti je uveden v rámci kapitoly 1 Úvod. Na závěr je uveden seznam použité a citované literatury.

2 Aktuálnost řešené problematiky

Habilitační práce Ing. Jaroslava Odrobiňáka, PhD. shrnuje jeho rozsáhlé aktivity na poli sledování reálného působení spřažených ocelobetonových mostních konstrukcí včetně jejich teoretické (zejména numerické) analýzy, na něž se v rámci své odborné činnosti do značné míry specializuje.

Problematika sledovaná v habilitační práci je nadmíru aktuální, protože poznatků o skutečném chování mostních konstrukcí při reálném zatížení od účinků dopravy včetně dynamických účinků není obecně stále dostatek. Přestože v současné době existuje řada pokročilých a vysoce sofistikovaných metod a nástrojů pro statickou a dynamickou analýzu mostních konstrukcí, a to včetně ocelobetonových, ve fázi návrhu i montáže, zkoumání chování mostu při zatížení (ať už dlouhodobě v reálném provozu, anebo alespoň při zatěžovacích zkouškách) je evidentně nevhodnějším způsobem (i když ne nejlevnějším), jak ověřit výstižnost a oprávněnost návrhových postupů a metod a rozšířit tak dosavadní spektrum informací o další poznatky, které mohou přispět zejména k verifikaci stávajících známých modelů chování. Na základě těchto úvah lze hodnotit předloženou habilitační práci jako vysoce aktuální.

3 Způsob a metody zpracování

Podstatnou část habilitační práce tvoří informace a poznatky z měření na skutečných ocelobetonových mostech doplněné o analýzu zpravidla v podobě numerického modelování MKP, ale v některých případech i s využitím zjednodušených modelů. Metody zpracování založené na experimentálních postupech, společně s teoretickou

analýzou, byly zvoleny vhodně a adekvátně zejména s ohledem na očekávané cíle, účel zkoumání a možnosti, které k očekávaným výsledkům mohou vést.

4 Přínosy habilitační práce

Za přínosy předložené habilitační práce lze zcela jistě považovat už samotný obsah práce a řadu uvedených a dále zpracovaných a vyhodnocených výsledků měření a jejich porovnání s běžně používanými modely globální analýzy. Výsledky měření na jakýchkoliv konstrukcích in situ jsou vždy velmi cenné, tím spíše na mostech, které jsou vystaveny tvrdým provozním podmínkám díky zatížení dopravou a klimatickým vlivům, ale i s ohledem na jejich význam ve srovnání s konstrukcemi jiného účelu a v této souvislosti pak na velmi závažné důsledky vad, poruch a případných havárií. I proto je nanejvýš potřebné se skutečným působením mostů, a ocelobetonových zvláště, zabývat. Domnívám se, že výsledky uvedené v habilitační práci poskytují širší prostor pro jejich další vyhodnocení a případně pro jejich, byť i jen částečné (např. pro určitý omezený rozsah parametrů) zobecnění.

Na tomto místě je třeba též ocenit rozsah a náročnost prací realizovaných v rámci měření a experimentálního ověření sledovaných mostních konstrukcí in situ.

5 Význam pro praxi a rozvoj vědního oboru

Předložená habilitační práce má bezesporu značný význam pro praxi, např. pro projekční praxi, kde jsou velmi cenné zejména poznatky o chování ocelobetonových mostů získané z experimentů jednak v rámci předepsaných zatěžovacích zkoušek u „běžných“ mostů, případně v rámci dlouhodobého sledování významnějších mostů. Porovnání výsledků ze zkoušek s výsledky teoretické analýzy má význam zejména z hlediska ověření zažitých, standardně používaných modelů a díky jejich korekcím a úpravám s ohledem na výsledky experimentálních měření mohou přispět k dosažení jejich co nejlepší výstižnosti.

Z hlediska teoretické analýzy, resp. konkrétně numerického modelování MKP, se v daném případě tedy jen znovu potvrzuje, že v oblasti modelování (přestože je dnes už na velmi vysoké úrovni) ocelobetonových konstrukcí stále existuje řada problémů k řešení, např. otázka plastického působení a oprávněnosti použití plastické analýzy, či otázka tuhosti spřaženého průřezu při namáhání záporným ohybovým momentem, které autor v práci (ovšemže kromě mnoha dalších problémů) na základě dostupných poznatků do určité míry analyzuje. Dle mého názoru je zde (a to i s vědomím vysoké úrovně modelování) stále mnoho nedořešených problémů, a praxe, konkrétně reálné chování mostů s sebou přináší a nabízí další náměty k řešení v teoretické oblasti.

6 Hodnocení práce a připomínky

Předložená habilitační práce bezesporu přináší řadu nových informací a poznatků využitelných pro další rozvoj oboru (viz též výše). Práce je vypracována po věcné i formální stránce velmi pečlivě a přehledně. Je psána srozumitelně a je věcně i formálně jasně strukturována a členěna. Na tomto místě (až na výjimky) záměrně neuvádím zcela konkrétní připomínky k práci (přímo k dílčím konstatováním či tezím uvedeným v práci), ale spíše obecnější náměty do diskuse k problematice. Prosím, aby se uchazeč vyjádřil k následujícím námětům:

- Ačkoliv se práce plastické globální analýze u spřažených ocelobetonových mostů částečně věnuje, jaký je názor autora, zejména na základě vlastních zkušeností s teoretickou analýzou vs. experimentálními výsledky, obecně na oprávněnost využití plastické analýzy nejen u spřažených ocelobetonových mostů (zejména spojitéch), ale u spřažených ocelobetonových konstrukcí (např. rámy) obecně.
- Jaký je názor autora na „účinnost smykového spojení“ z hlediska jeho tuhosti / poddajnosti u zabetonovaných mostů, především s ohledem na to, jak je v těchto případech spřažení běžně konstrukčně zabezpečeno. V návaznosti na to prosím okomentovat obr. 3.6 na str. 80 – zde se jedná o teoretické rozdělení napětí při plastickém a pružném působení; reálně by zřejmě průběh napětí byl (více nebo méně) ovlivněn poddajností smykového spojení; v této souvislosti by stálo za bližší komentář, co je příčinou rozdílů mezi teoreticky stanovenými a experimentálně získanými hodnotami napětí – např. v tab. 3.7 na str. 98. Jaký je v praxi rozdíl např. mezi zabetonovanými nosníky s plným průřezem, kde spřažení zabezpečuje v podstatě horní pásnice, a zabetonovanými nosníky novějších řešení, např. s obrácenými T-profilů?
- Velkým problémem mostů (u ocelobetonových zřejmě o to významnějším) je jejich nedostatečná či dokonce často velmi špatná údržba, která bývá zpravidla hlavní příčinou poruch (a nezhodná následných havárií) konstrukce. V závěru práce je tomu stručně věnována pozornost např. z hlediska vzniku trhlin. Jaký je pohled autora, na základě jeho praktických zkušeností, na význam poruch vzniklých v důsledku špatné údržby z hlediska narušení statického působení konstrukce – myšleno, jakou měrou se na tom faktory nedostatečné údržby reálně podílejí, či zda je tento vliv (i ze statistického hlediska – pokud takové údaje a informace existují) méně významný / nevýznamný...?

7 Závěr

Z rozsahu předložené habilitační práce, jejího zpracování, prezentovaných postupů a analýzy výsledků je zřejmé, že habilitant Ing. Jaroslav Odrobiňák, PhD. postupoval s velkou pečlivostí a erudicí a je velmi dobrým odborníkem v prezentované odborné oblasti.

Na základě těchto údajů, jakož i na základě mých osobních poznatků o odborné a pedagogické činnosti habilitanta jsem přesvědčena, že Ing. Jaroslav Odrobiňák, PhD. se řadí k významným vědeckým a pedagogickým osobnostem v oboru „Inžinierske konštrukcie a dopravné stavby“.

V souvislosti s tímto konstatováním **doporučuji**, aby na základě úspěšného průběhu habilitačního řízení ve smyslu § 1, odst. 8 Vyhlášky MŠ SR č. 6/2005 Z. z., byl Ing. Jaroslavu Odrobiňákovi, PhD. udělen vědecko-pedagogický titul

„docent“

v oboru 5.1.5 „Inžinierske konštrukcie a dopravné stavby“.

V Brně dne 15.2.2019

.....
prof. Ing. Marcela Karmazínová, CSc.